

تأثیر ساختارهای زیر سطحی بر منابع آب زیرزمینی دشت طبس

محمد عساری^{۱*}، حمید مهرنهاد^۲، محمد آریامنش^۳

۱- دانشجوی کارشناسی ارشد زمین شناسی مهندسی دانشگاه یزد

m_assari86@yahoo.com

۲- گروه زمین شناسی دانشگاه یزد

۳- گروه زمین شناسی دانشگاه یزد

mdaryamanesh@gmail.com

چکیده

در این مطالعه، تلفیقی از داده‌های سطحی ژئوالکتریک با مشاهدات صحرایی و تصاویر پردازش شده ماهواره‌ای به منظور ارزیابی منابع آب دشت طبس استفاده شد. نتایج نشان می‌دهد که رژیم هیدرولیکی منطقه بشدت تحت تأثیر ساختارهای زمین‌شناسی زمین‌ساخت فعال می‌باشد. به گونه‌ای که منطقه را به مناطق فقیر و غنی از آب مجزا نموده است. از طرف دیگر نتایج بدست آمده حاکی از آن است که بین کیفیت شیمیایی آب (هیدروشیمی) و زمین‌ساخت فعال در دشت طبس ارتباط تنگاتنگ وجود دارد.

کلمات کلیدی: منابع آب، زمین‌ساخت فعال، دشت طبس، هیدروشیمی، تصاویر ماهواره‌ای

Abstract:

In this study, surface geoelectrics data are combined with filed observations and prospected satellite images in order to ground water assessment of Tabas Plain. The study result show that the Hydraulic regime is affected by the created structures due to active tectonics, as the plain has been divided into poor and reach parts. On other hand the obtained results show that there is a closed relation between ground water chemical quality (Hydrochemistry) and active tectonics in Tabas Plain.

Keywords: Groundwater, Active tectonics, Tabas plain, Hydrochemistry, Satellite image

مقدمه

آب زیرزمینی یکی از مهمترین منابع تأمین آب شیرین مورد نیاز انسان است. در مناطق خشک و دور از رودخانه‌ها و دریاچه‌های آب شیرین، غالباً تنها راه تأمین آب برای مصارف مختلف، استفاده از منابع آب زیرزمینی است. استفاده از آب‌های زیرزمینی در ایران، که فاقد منابع آب سطحی فراوان است از دیرباز رواج بسیار داشته است. در این میان در شهرستان طبس که یکی از مناطق خشک ایران مرکزی است مسئله آب یکی از مسائل مهم پیش روی این خطه می‌باشد. مطالعات صورت گرفته در دشت طبس حاکی از تقابل نزدیک رژیم هیدرولیکی حاکم، با ساختارهای زمین‌ساختی فعال منطقه می‌باشد. به عبارتی فعالیت‌های تکتونیک و ساختمان‌های زمین‌شناسی ایجاد شده ناشی از آن، رژیم هیدرولیکی سطحی و زیرزمینی منطقه را تحت تأثیر قرار داده است. به نحوی که عدم توجه به تکتونیک فعال منطقه و ساختارهای ایجاد شده ناشی از آن باعث عدم درک صحیح از وضعیت رژیم هیدرولیکی حاکم خواهد بود.